

ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ

Organ al Uniunii Generale a Notarilor Comunali și Cercuali din România

DIRECTOR ȘI REDACTOR RESPONZABIL:

ALEXANDRU BUHA,
consilier orășănesc, președintele notarilor
și profesor al școlii de notari, Lugoj.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
LUGOJ, STRADA BISERICII No. 24.

PRIMREDACTOR:

Dr. ALEXANDRU VASILIE

Cuprinsul:

1. Adunarea generală a Uniunii.
2. Instrucțiuni referitoare la împărțirea atribuțiilor serviciilor comunale, în comunele urbane întocmite de Ministerul de Interne, Direcțiunea adm. comunale.
3. Ordine Ministeriale referitoare la penzionari.
4. O greșală reparabilă de: Virgil Ionescu Dârzeu, Director Min. de Interne.
5. De cine s'a făcut și se face paza de zi și noapte în comunele rurale? Cum s'ar putea avea o paza bună în viitor? de: Mihail Lelescu.
6. Sedriile orfanale, de: Ioan Grosșoreanu.
7. Soluțiuni și interpretări administrative.
8. Publicațiuni.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ADRESA.

Publicat în
Notariatul și Primăria
Lugoj

p. u. _____

judetul: _____

ABONAMENTUL:

Pe 1 an 200 Lei
Pe 1/2 an 100 Lei

Apare în 1. și 15. a fiecărei luni.

MANUSCRISELE

să primesc până în 10 și 25 a lunii
și nu se înapoiază.

TIPOGRAFIA LUDOVIC SZIKLAI, LUGOJ.

ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ

Organ al Uniunii Generale a Notarilor Comunali și Cercuali din România

DIRECTOR ȘI REDACTOR RESPONZABIL:

ALEXANDRU BUHA,
consilier orășănesc, președintele notarilor
și profesor al școlii de notari, Lugoj.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
LUGOJ, STRADA BISERICII No. 24.

PRIMREDACTOR:

Dr. ALEXANDRU VASILIE

Dnii abonenți sunt rugați cu insistență să achite abonamentul Revistei pe anul 1925, împreună cu eventuala restanță de pe anii precedenți, spre a putea face fața cheltuelilor enorme împreunate cu susținerea ei.

Suntem convinși, că fie care coleg este conștiu de consecințele, ce ar urma dacă în lipsa de mijloace vom fi constrânși a sista apariția aceluși organ de publicitate, pus în interesul exclusiv al cauzei noastre și va considera, ca chestie de onoare satisfacerea obligamentelor morale față de el.

Adunarea generală a Uniunii.

Duminecă la 8 l. c. a avut loc în Târgul-Mureș adunarea generală a Uniunii generale a notarilor com. și cercuali.

În ziua precedentă s'a ținut ședința Consiliului de administrație, când s'au desbătut chestiunile supuse spre deliberare adunării generale.

Dintre chestiunile mai importante desbătute de adunare menționăm regulamentele de administrație igienă și salubritate, poliție, edilitate, prevederea populației cu articoli de prima necesitate, elaborate de Președintele Uniunii și aprobate de adunarea generală, cari pot servi, ca tip la alcătuirea regulamentelor ale fiecărei comune.

Adunarea generală a succes pe deplin și a fost

un prilej strălucit de solidaritate colegială și de manifestare de încredere în Președiu.

Răușita aranjării este a se mulțumi îndeosebi harnicilor colegi din județul Mureș-Turda, în frunte cu inimosul și agilul președinte al Reuniunii județene dl Simion Ursu, notar în Cenad și primnotarul Uniunii, — cărora le exprimăm și pe această cale mulțumitele noastre.

Totodată mulțumim dlui Primar al orașului Târgul-Mureș, dl Dr. Dandea, care a avut amabilitatea să ne pună la dispoziție sala de ședință a primăriei și să participe la adunare.

Raportul detaliat despre mersul adunării îl vom publica în numărul proxim.

Sărbătorirea colegului Arcadiu Grabler.

Din prilejul trecerii sale la pensie, colegul Arcadiu Grabler, fost notar în comuna Moritzfeld, a fost obiectul unei vii manifestațiuni de simpatie din partea colegilor inteligenței și populației din localitate și jur în frunte cu dl Valer Boleanțu, primpretorul plășii Delta.

În ziua de 5 l. c. dl primpretor Boleanțu convocând notarii din plasă la conferință, într'o cuvântare aleasă a scos în relief meritele bătrânului coleg Grabler, câștigate pe teren administrativ, timp de 43 ani, prin muncă cinstită, conștientozitate și abnegațiune, cu care

și-a îndeplinit datoria în lunga sa carieră administrativă.

După dânsul a urmat primnotarul comunei Delta, dl Balint Dewald, care în cuvinte adânc simțite și-a luat rămas bun în numele colegilor dela sărbătorit.

După conferință a avut loc în restaurantul comunei Moritzfeld un banchet de 100 tăcămuri, la care au luat parte colegii din plășile Delta și Buziaș, precum și populația din localitate și jur.

Dl Grabler și-a început activitatea sa administra-

tivă în anul 1889, ca notar în comuna Chevereșul-mare, unde a muncit până la anul 1918, când a trecut la Moritzfeld.

Dânsul nu a fost numai o putere de muncă desăvârșită, împreună cu o corectitudine exemplară, cu care și-a câștigat încrederea superiorilor săi și dragostea populației, ci și un bun coleg având merite superioare față de Uniune.

A fost timp de 18 ani membru în Consiliul jude-

țan al județului Timiș și decenii de arându-l primnotarul mai la urmă președintele Reuniunii județene a notarilor com. și cercuali, în care timp a depus o muncă neobosită în interesul Corpului notarial.

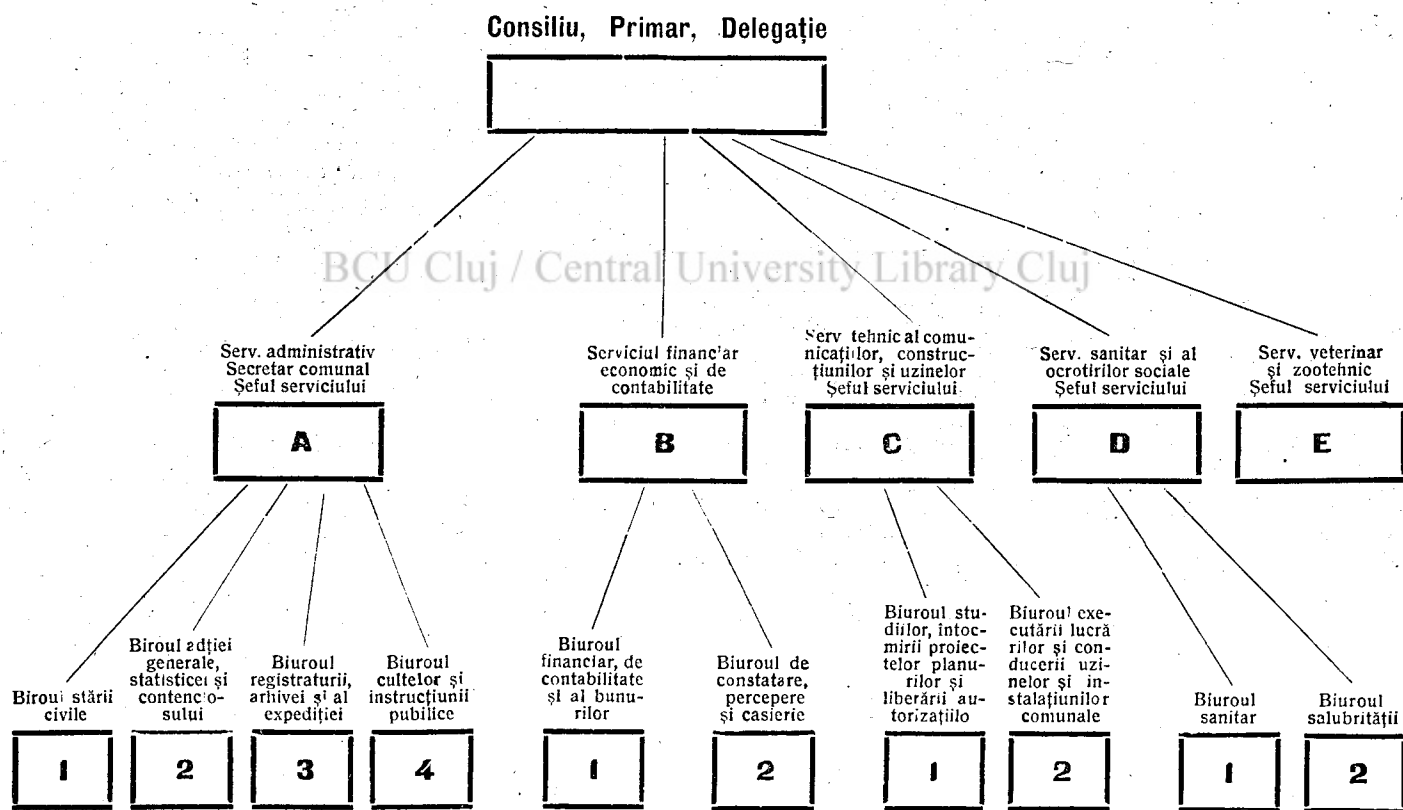
Eram obicinuiți să vedem pretutindeni pe acest simpatic bătrân, unde era vorba de interesele notarilor.

Din prilejul retragerii sale din serviciul public urăm iubitului nostru coleg mulți ani înainte, spre a se bucura de odihna bine meritată.

Instrucțiuni

referitoare la împărțirea atribuțiilor serviciilor comunale, în comunele urbane întocmite de Ministerul de Interne, Direcțiunea adm. comunale.

Atribuțiunile serviciilor.

a) Serviciul administrativ.

I. Biuroul stării civile.

Are în sarcina să îndeplinească toate lucrările referitoare la următoarele chestiuni:

Redactarea și întocmirea actelor de stare civilă, precum și îndeplinirea tuturor formalităților necesare la facerea cuvenitelor publicațiuni.

Ținerea în regulă și la zi a tuturor registrelor actelor de stare civilă, încheierea lor la sfârșitul anului și trimiterea unuia din cele două exemplare, tribunalului spre conservare.

Facerea tuturor rectificărilor și a tuturor mențiu- nilor la actele de stare civilă, conform hotărârilor legale.

Conservarea în cea mai deplină ordine și bună

stare a tuturor actelor de stare civilă și a dosarelor respective.

Liberarea tuturor extractelor de stare civilă și a certificatelor referitoare la acte de stare civilă, cerute de părți sau autorități

Facerea corespondenței referitoare la toate aceste lucrări.

2. Biouroul administrației generale, statistice și contenciosului.

Correspondența cu Prefectura, Ministerul și toate autoritățile referitoare la chestiuni de administrație generală sau comunală, precum și cererile și reclamațiunile particulare de acest ordin

Intocmirea cazierelor funcționarilor comunali, administrativi și de specialitate, precum și toate chestiunile referitoare la numirile, mutările, avansările, pedepsele, concediile și pensionările acestor funcționari.

Chestiunile referitoare la poliția comunală.

Chestiunile referitoare la lucrările de recensământ, rechiziții, mobilizare.

Chestiunile referitoare la alegerile administrative.

Chestiunile referitoare la colecte, loterii, serbări și orice apeluri la contribuția benevolă a publicului.

Chestiunile referitoare la serbări și solemnități.

Chestiunile referitoare la măsuri de igienă și ordin sanitar.

Chestiunile referitoare la transportul cadavrelor.

Chestiunile referitoare la învățământ

Chestiunile referitoare la cult și epitropiile bisericesci.

Chestiunile de ordin contencios.

Lucrări privitoare la culegere și întocmirea tuturor datelor statistice.

Ținerea în regulă și la zi în tuturor registrelor necesare lucrărilor de mai sus, întocmite în conformitate cu legile, regulamentele și instrucțiunile respective în vigoare.

3. Biouroul registraturii, arhivei și expediției.

Primirea și înregistrarea pentru intrare în registrul respectiv a tuturor corespondențelor oficiale și petițiilor particulare, privind toate cele cinci servicii.

Prezentarea lor împreună cu lucrările referitoare secretarului consiliului comunal pentru repartizarea între servicii.

Inregistrarea pentru ieșirea și expedierea întregii corespondențe oficiale a primăriei.

Păstrarea cu inventar în regulă a tuturor dosarelor și actelor rămase în arhivă, în conformitate cu dispozițiunile regulamentului.

Ținerea în regulă și la zi a tuturor registrelor acestor lucrări și operațiuni întocmite în conformitate cu legile, regulamentele și instrucțiunile respective în vigoare.

4. Biouroul cultelor și instrucțiunii publice.

Vor avea atribuțiunile ce li se vor determina prin regulamentele respective.

b) Serviciul financiar, economic și de contabilitate.

I. Biouroul financiar, de contabilitate și al bunurilor.

Lucrările referitoare la întocmirea, votarea și aprobarea bugetului și a modificărilor lui.

Lucrările referitoare la emiterea ordonanțelor de plată în limitele prevederilor bugetare și pe baza rezoluțiunilor primarului sau înlocuitorului său și remiterea lor celor în drept.

Lucrările referitoare la întocmirea statelor de lefuri pentru toți funcționarii comunali.

Lucrările referitoare la întocmirea conturilor, conturilor de gestiune și supunerea lor la aprobare.

Conservarea tuturor valorilor de orice fel și sub orice formă aparținând comunei și ținerea lor în evidență.

Intocmirea și ținerea în regulă și la zi a inventarului averii mobile și imobile a comunei.

Chestiunile referitoare la vânzările, închirierile, arendările, dările în antrepriză ale proprietăților și lucrărilor comunale.

Chestiunile referitoare la exproprieri de utilitate publică.

Chestiunile referitoare la furnizări de orice materiale.

Lucrările de corespondență referitoare la toate aceste operațiuni.

Ținerea în regulă și la zi a tuturor registrelor necesare acestor lucrări și operațiuni întocmite în conformitate cu legile, regulamentele și instrucțiunile respective în vigoare.

2. Biouroul de constatare, de percepere și casierie.

Lucrările referitoare la constatări și impuneri.

Lucrările referitoare la perceperea și incasarea impozitelor, taxelor și contribuțiunilor comunale.

Lucrările referitoare la facerea și înregistrarea incasărilor veniturilor comunale.

Lucrările referitoare la plata tuturor ordonanțelor de plată și în general la facerea tuturor plăților cheltuielilor comunale.

Correspondența referitoare la aceste lucrări.

Ținerea în regulă și la zi a tuturor registrelor necesare acestor operațiuni întocmite în conformitate cu legile, regulamentele și instrucțiunile respective în vigoare.

c) *Serviciul tehnic al căilor de comunicație, construcțiilor și uzinelor.*

1. **Biouroul studiilor, întocmirea proiectelor și planurilor și liberării autorizațiilor.**

Facerea tuturor studiilor, întocmirea proiectelor, planurilor și devizelor privitoare la orice lucrări comunale.

Examinarea tuturor cererilor de autorizațiuni de clădiri, reparațiuni, împrejurări și liberarea cuvenitelor autorizațiuni.

2. **Biouroul executării lucrărilor și conducerii uzinelor și instalațiilor comunale.**

Executarea tuturor lucrărilor de căi de comunicație, construcțiuni, reparațiuni de orice fel ale comunei cum și supravegherea și conducerea funcționării tuturor uzinelor și instalațiilor de orice natură aparținând în totul sau în parte comunei.

d) *Serviciul veterinar și al ocrotirilor sociale*

Biouroul sanitar și al salubrității.

Va avea atribuțiunile ce li se vor determina prin regulamentele respective.

e) *Serviciul veterinar și zootehnic.*

Va avea atribuțiunile ce li se vor determina prin regulamentele respective.

În principiu primăriile vor avea o singură registratură. Serviciile care sunt instalate în alte localuri decât cele ale primăriei vor avea o registratură-archivă separată.

Serviciile vor fi conduse de personalul care se află actualmente în capul lor. Funcțiunea nu implică și gradul respectiv. Cei cari s'ar afla în grade inferioare vor putea avansa în gradul respectiv dacă întrunesc prevederile statutului. Repartizarea funcționarilor pe servicii de primar pe baza indicațiilor date de Minister în conformitate cu art. 388.

Ordine Ministeriale referitoare la penzionari.

Copie :

Copie depe adresa Ministerului de Finanțe, Direcțiunea Finanțelor Publice și Contabilității Generale a Statului No. 264.486 din 8 Octomvrie 1925 către Ministerul de Interne.

Pe baza legii pentru statutul funcționarilor publici, a legii generale de pensuni sau a legilor organice, acei Departament a pus în retragere din oficiu pentru limita de vârstă, pe toți funcționarii cari au împlinit vârsta de 60 ani, sau cea legală prevăzută de legile organice.

Lucrările fiind întocmite de fiecare Departament, s'a comunicat la timp Casei Generale de Pensuni punerea lor în retragere, spre a fi avuți în vedere cu ocaziunea înscrierii lor la pensiune.

În ultimul timp s'au făcut diferite interveniri de către unele Departamente ca, pentru anumite considerațiuni de serviciu bine întemeiate, să se permită reintegrarea în serviciu a unora dintre acești funcționari.

În vederea acestora, avem onoare a Vă face cunoscut că reintegrarea în funcțiuni pentru acești funcționari, nu este posibil a se face față de dispozițiunile legilor menționate mai sus, totuși în mod cu totul excepțional, și numai pentru a se împăca nevoile serviciului, s'ar putea ca acești funcționari să fie menținuți sau angajați a îndeplini funcțiuni cel mult pentru un an. Aceasta bine înțeles pentru acele servicii, unde față de noua organizare nu ați avea plus de personal, care

trebuie să fie încadrat în serviciile ce se vor compune în noua organizație.

Negreșit, că acei funcționari cari vor fi reprimiți în felul arătat mai sus, trebuie să fie în realitate valizi, apți, buni conducători de servicii și absolut imperios necesari pentru continuitatea lucrărilor.

În ce privește salarizarea lor se va proceda astfel :

1. Funcționarul va continua să-și primească toate drepturile cu care a fost menținut sau angajat în serviciu, din alocațiunea prevăzută în buget pentru postul ce a avut, iar acest post se va ține vacant.

În nici un caz nu este permis a fi plătit din fonduri globale care trebuiesc să dispară cu desăvârșire din buget, în ce privește plata de personal.

2. Funcționarul va fi înscris la pensie pe ziua punerii sale în retragere și va fi pus în obștiune, adică nu i se va plăti pensia, atât timp, cât va ocupa funcțiune.

În acest scop, autoritatea care a comunicat Casei generale de pensuni, punerea în retragere pentru limita de vârstă ară îndatorirea de a face cunoscut acelei Case numele funcționarilor cari au fost menținuți sau angajați mai departe în serviciu, precum și data când îi vor concedia din serviciul ce îndeplinesc.

p. Ministru, Gheorghiu.

p. Director General, G. Gireșanu.

Copie :

Potrivit art. 58 din noua lege generală de pensuni și art. 103 din Regulamentul ei de aplicare, între veniturile Casei generale de pensuni sunt și următoarele :

a) Reținerile de 10% din salariile de bază lunare ale funcționarilor, inclusiv gradațiile ;

b) Câte o pătrime din salariul de bază în primele două luni, dela cei numiți din nou în serviciu, sau intrați după o întrerupere de serviciu ;

c) Sporul salariului de bază pe o lună a celor înaintați în orice mod s'ar face înaintarea ;

d) Economii din funcțiunile vacante, împreună cu diurnele și orice fel de accesorii aferente funcțiunii, ca : indemnitatea de scumpete, chirie, ajutor de familie etc. etc ;

e) Amenzile disciplinare aplicate tuturor funcționarilor publici, precum și partea din amenzi din contravențiuni de orice fel ce ar reveni Statului, după deducerea primelor prevăzute de legile respective pentru doveditorii și constatatorii contravențiilor.

Toate sumele ce provin din aceste venituri urmează să fie vărsate Casei generale de pensuni în modul următor :

Reținerile de 10% urmează să se verse Casei generale de pensuni de către Ministerie în 2 rate semestriale, iar celelalte administrații publice în 4 rate trimestriale, și totdeauna în prima lună din fiecare semestru sau trimestru, șocotindu-se la salariile de bază inclusiv gradațiile prevăzute în statele de personal înscrise în bugetul lor.

Pentru pătrimea și sporul de salariu de bază, precum și economiile ce vor rezulta din funcțiunile va-

cante în luna precedentă, autoritățile sunt obligate să le constate și să le verse Casei generale de pensuni în cursul lunii următoare.

Amenzile disciplinare aplicate funcționarilor ce depind de acel Departament se vor face venit la Casa generală de pensuni îndată ce se rețin din salariul funcționarului, nefiind permis a se păstra de mandatarul serviciului respectiv sau de cassierul plătitor pentru a se vărsa Casei generale de pensuni peste finele lunii în care au fost reținute.

În ce privește partea din amenzile din contravențiuni, care parte ar reveni Statului pe baza legilor respective, se va vărsa Casei generale de pensuni, odată cu plățirea cotei-părți convenită constatatorilor și doveditorilor din suma stabilită definitiv ca amendă din contravențiune, înaintându-se Casei recepisa ce se va emite.

Vă rugăm, ca în conformitate cu dispozițiunile art. 59 din menționata lege și art. 104 din regulamentul ei de aplicare, să binevoiți a lua dispozițiuni ca toate autoritățile pendinte de acel Departament să se conformeze legii și să verse regulat, în modul arătat mai sus, veniturile convenite Casei generale de pensuni, iar recipisele constatatoare de aceasta să se înainteze Casei generale de pensuni, binevoind a cunoaște că autoritățile cari nu se vor conforma dispozițiilor de mai sus vor fi urmărite conform legii de urmărire, iar șefii serviciilor respective însărcinați cu executarea acestor lucrări, găsiți vinovați de neexecutare, sunt răspunzători personal și vor fi acționați în justiție de Casa generală de pensuni.

Ministru, Vintilă Brătianu.

Director general, D. Ionescu.

O greșală reparabilă.

Dela o bucată de vreme, în rândurile administrației și chiar însăși administrația țării, se constată nereguli și cu durere trebuie spus, o desagregare a acestei mari instituții, instituții care garantează ordinea, respective dreptului și bunului public.

Cauzele, au fost cercetate și se continuă a investiga, doar s'ar afla răul la origine, pentru operația mare chirurgicală de purificare.

Cum o mare parte din acești rătăciți din drumul dreptății și cinstei, au fost găsiți între micii funcționari, despre ale căror nevoi se scriu

multe, dar puține le sunt auzite, organele de control ca și de represiune, s'au îndreptat — cu drept cuvânt —, asupra acestora, luându-se măsuri de îndreptare.

Dar nu aici rezidă răul. Și despre aceasta vreau să vorbesc în articolul de față.

Răul originar stă, în introducerea în rândurile funcționarilor administrativi, a diferiților obscuri, sau buni în alte ramuri de muncă socială și deplasați — fără vrerea lor — în umanismul acesta dificil, al administrației.

În corpul administrativ, ca și în orice orga-

nism de conducere al Statului, trebuie admiși funcționari cu titlurile adecuate serviciului ce-l împărtășesc și cu oarecare ierarhie, în aceeași administrație.

Acesta e un principiu, dela care nu se poate deroga, fără a nu crea perturbațiuni în același organism.

Dacă derogările de mai sus, nu sunt admisibile, pentru a nu se crea un rău, așa s'au petrecut oare lucrurile în administrația noastră și în rândurile celor ce conduc?

Dela început trebuie să răspundem că: nu.

Câteva exemple, fără personalități, vor fi eloquente.

Un fost agent de cultură de tutun până în preajma războiului, cu oareși care chemări prin comisiunile de judecată respective după care transferat; prezentat la examenul de Consilier Agricol și căzut, absolvent cu certificat — și nu cu diplomă de inginer agricol — a școlii de agricultură dela Herăstrău; fără titlu academic necesar, pentru funcțiunea superioară care o deține, de doctor sau licențiat în drept fără vreo lucrare sau comunicare sau manifestare scrisă în domeniul administrativ; trecut dela un departament la altul, unde concepțiile de conducere cum și aptitudinile intelectuale, sunt cu totul diametral opuse — este trecut între funcționarii noștri cei mai superiori, cu rolul de controlor al administrației — și risum teneatis, conducător

Doi medici, un profesor, deasemenea în identice situații în corpul nostru administrativ, fac, sau constituie, aparatul cel mai înalt de conducere, în care timp funcționari ițițați — licențiați sau doctori în drept — de carieră, sunt lăsați deoparte, recunoscându-li-se, platonice, meritul, dar neacordându-li-se dreptul sfânt de avansare.

Aici, îmi permit a eși din anonimul celor cu drepturi și dreptate și a numi vr'eo câțiva din ei.

P. Ștefănescu, Directorul școlii de Notari dela Curtea de Argeș, *Roșca*, Subprefectul jud. Mureș, *Mardon*, Subprefectul jud. Cetatea-Albă, *G. Paltineanu*, Suprefectul jud. Treiscaune, *Repezeanu*, Subprefectul jud. Dâmbovița, *Vasilescu*, Subprefectul jud. Prahova, *Ciupe*, Sub-

prefectul jud. Caraș-Severin, *Balint*, Subprefectul jud. Târnava-Mare, *Gherman*, Subprefectul jud. Ciuc etc.

Nefiind, cei întâi, cunoscători ai mecanismului administrativ și nici având pregătirea culturală necesară în direcția aceasta, sigur, că vor fi slabi cercetători.

Și mai imperfecti conducători în treburile noastre.

Ce se mai întâmplă? În funcțiunile administrative, după război, din cauza vicisitudinilor vieții, o bună parte din vrednicii muncitori, au fost nevoiți să-și părăsească cariera de care erau înamorați, pentru altele mai omenești retribuite. Gestul lor, n'a fost o dezertare dela datorie, ci o obligație față de familiile lor.

În locul acestora, au fost numite persoane, fără titluri și fără ca să li-se fi fost cunoscut, îndeajuns, trecutul.

Funcționari incomplecți, aceștia au trecut în ogorul administrativ, pentru experiență, și-au făcut-o, unii de așa manieră, în cât au revoltat bunul simț al pașnicilor noștri locuitori dela țară. S'au mai rârât rândurile acestora și s'au complectat, dar cu foarte puține elemente bune.

Când funcționarii, n'au cunoștințe suficiente și nici pregătire administrativă suficientă, nu sunt îndemnați sănătos, rezultate, ca cele obținute până acum, de tristă constatare, încep a fi normale și e cu atât mai dureros rezultatul.

Aceasta este o cauză, care cere un remediu: *fiecare la locul lui*.

Profesorul, la catedră, doctorul, la practica medicinală și agenții de cultură, la agricultură.

În locul acestora, avansați, din rândurile celorla îndicați mai sus, funcționari administrativi și cu titluri juridice.

Iar dacă legi de recunoaștere a stabilității s'ar fi votat, parlamentul, să revie după o intervenție a Ministerului de Interne, în acest sens.

Rezultatul, ce va urma acestui plan de refacere a administrației, va fi o satisfacție a corpului administrativ întreg și a celor administrați, cari nu vor mai avea împrejurarea să vadă interesele lor ne înțelese sau înțelese altfel, de cum ar fi cazul.

Virgil Ionescu Dârzeu
Director Min. de Interne.

De cine s'a făcut și se face paza de zi și noapte în comunele rurale? Cum sar putea avea o paza bună în viitor?

După cum se știe de toată lumea din țara noastră, că paza de zi și noapte în comunele rurale s'au făcut cu incepere dela anul 1868 până la 1 Maiu 1923, data apariției legii prin care s'a modificat art. 133, 134 și 137 din legea pentru organizarea comunelor rurale în două feluri:

1 Executată în natură de însăși locuitorii satelor în conformitate cu art. 60 și următorii din legea poliției rurale și care era obligatorie pentru toți locuitorii, dela etatea de 18 până la etatea de 60 ani impliniți, formând căprării de câte două oameni și un șef ales dintre acei ce au fost gradați în armată și în caz de lipsă de aceștia din foști soldați buni cu știință de carte. — Acești străjari erau rânduiți a face paza de zi și noapte câte o căprărie pe seară sau la 2—3 zile o căprărie după importanța satelor și a punctelor de pază; ei erau puși sub directă răspundere și supraveghere a jandarmului șef de post sau a înlocuitorului său.

În caz când un locuitor venindu-i rândul de a face serviciul de pază și neputând executa acest serviciu, fiind impeditat a veni la serviciul său fie că era bolnav, fie că avea altă piedică, el putea ca să trimeată în locul său pe un alt locuitor din sat cu el și care trebuia și el la rândul lui să fie înscris pe tabloul de strajă și care tablou trebuia să fie întocmit din 3 în 3 luni sau din 6 în 6 luni de către primarul. Comunei împreună, cu jandarmul șef de post verificat și aprobat de către administratorul de plasă respectiv din care făcea parte comuna.

Deși acest fel de pază de zi și noapte numita strajă, nu tocmai corespundea realității, de oarece din cauza lipsei prea dese a locuitorilor din sate dela casele lor, fiind ocupați cu diferite feluri de muncă ca: munca agricolă, munca în diferite fabrici ce erau în apropiere de sate sau chiar în sate, munca în păduri la munți pentru tăierea materialelor de construcție și a lemnelor de foc și alte diferite munci, nu se putea executa acest serviciu, așa că din această cauză serviciul s. ferea și atunci jandarmul șef de post era nevoit a pune înlocuitor în caz de familia locuitorului îl plătea, sau era nevoit ca să-l amendeze pe acel locuitor ce lipsea dela serviciu conform legii jandarmeriei din 1908, sau să-l supună judecării conform art. 69 din legea poliției rurale, spre a fi condamnat a face 2 servicii peste rândul său, sau în alt caz era nevoit a indesi rândul când căprăriile urmau a eși la executarea serviciului și atunci locuitorii ce erau prin sate făceau serviciul lor de 2—3 ori pe lună și acești locuitori trebuiau să sufere, și în caz când se întâmpla în timpul campaniei agricole sau în timp de iarnă, atunci suferințele lor erau mai mari

Acest mod de a face paza la sate, deși cum am spus mai sus că era rău și păgubitor pentru că-i sustrăgea pe locuitori dela muncile lor și ei nefiind oameni cu pregătire specială nu-l putea face conform cu legea, totuși unde jandarmul șef de post era mână de fer s'au distrus hojiile de pe teritoriul comunei și altele și aceasta spre cinstea lor și a locuitorilor.

2. În alt fel de a se face serviciul de pază la sate era cel făcut prin sergenți rurali angajați de Comună în baza unui regulament special întocmit de comunele rurale în conformitate cu art. 133 din legea organizării Comunelor rurale. Acest regulament era aprobat de delegațiunea județeană și numai în urma acestei aprobări devenea executoriu.

Acest fel de pază corespundea mult mai mult ca în natură, pentru motivul că se putea angaja oameni mai apți, angajați cu contracte în regulă și pe care îl avea în mod permanent la serviciu, dar și acest fel de pază nu a dat roade bune din cauza nepăsării gospodarilor comunelor (primarilor) cari nu au cunoscut și nu vor cunoaște atribuțiunile lor, fiind recrutați în condițiuni politice, iar nici de cum în condițiuni funcționărești, așa că din aceste motive foarte puține comuni din țară au adoptat acest fel de pază, iar parte din Comuni au adoptat serviciul mixt adică: în natură și cu sergenți rurali, dar foarte puține comuni au adptat acest fel de pază, iar majoritatea comunelor au continuat cu paza în natură.

Guvernul de astăzi pe motiv că locuitorii satelor sunt improprietăriți cu pământ și pământul lor fiind prea depărtat de sate la 5—20 km., i-ar stingheri foarte mult dela muncile agricole, găsind că ambele sisteme de pază numai corespund intereselor generale, a crezut nimerit ca să modifice art. 133, 134 și 137 din legea organizării Comunelor rurale prin legea publicată în Mon. Of. No. 22/923 și ca paza de zi și noapte să se facă prin guarzi comunali angajați în baza unor regulamente speciale și prin care se cerea ca cei angajați să îndeplinească anume condițiuni

Comunele în baza acestei legi au fost obligate ca prin închierea cons. comunal sau a comisiunei interimare aprobată de delegațiunea județeană să hotărască numărul de guarzi necesari comunei în raport cu întinderea satelor, asemenea a fixa salariul lor cum și sumele ce trebuia a plăti fiecare locuitor în măsura veniturilor constatate în rolurile fiscalui.

Aceste sume de plată denumite cotizații pentru plata guarzilor comunali fiind obligatorii pentru toți lo-

cuitorii comunei, nefiind scutiți de aceste cotizații decât invalizii de război.

Din cauză că conform ordinelor existente nu se poate impune pe locuitori sume mai mari ca 100 lei anual și la comunele de lângă orașe la 200 lei anual nu se poate plăti salarii mai mari ca cel mult 800 lei lunar și cum la lucrări particulare prin sate se plătește 30—70 lei pe zi și mai mult și mâncare nu s'au putut angaja și nici nu se vor putea angaja ca guarzi comunali decât oamenii cei mai săraci din comună, care nu au vite și pământ și căroră nu le place niciodată munca din greu.

Așa că deși prin lege s'au impus obligațiunea fiecărui locuitor a plăti și fiecărui percepător comunal a încasa aceste cotizații dela locuitori pentru plata guarzilor comunali, s'au asigurat comunelor sumele necesare pentru a se putea angaja numărul de guarzi necesari și și cari sunt puși sub controlul și supravegherea unui șef a lor și a șefului de post de jandarmi respectiv.

Dar totuși din cauză că în acest serviciu nu s'au angajat decât cum am spus mai sus, oamenii cei mai săraci din comună și chiar cei mai nedestoinci și cari au căutat refugiul în acest serviciu de guard comunal mai mult în timpul toamnei, iernei și a primăverei când nu mai este de lucru la câmp, iar când începe lucrul câmpului, sau le cere ca să-și facă serviciul mai constiințios, atunci ei dau imediat birou fugiții, iar serviciul în comună română să se facă cu 1 sau cel mult 3 guarzi.

Osebit de aceasta mulți guarzi și-au părăsit serviciul lor și pe motiv că ei nefiind armați în regulă, mulți au fost maltratați de către locuitori ce vin turmentați de beătură și atunci când acești guarzi au căutat a-și face datoria impusă de regulament și în caz când acei locuitori au făcut scandaluri prin sate, mai având un inconvenient că acești guarzi comunali neștiind carte nu-și cunosc atribuțiile lor cari sunt destul de numeroase.

Așa că deși Onor. Guvern a avut toată bunăvoința ca să dea satelor țării noastre o pază bună egală aproape cu cea de la orașe, dar din cauzele multiple enumerate de noi mai sus nu s'a putut progresa înainte ci s'a regresat înapoi.

Singurul remediu ce ar fi ca să avem o pază ideală la sate și care să corespundă tuturor cerințelor de pază, urmăriri de hoș, etc. ar fi numai următorul: Să se recruteze jandarmi în termen în condițiunile legii jandarmeriei rurale.

Cu sumele ce se încasează dela locuitori, s'ar putea achita statului toate cheltuielile necesare și casă fiu mai explicat să dau ca exemplu comuna Broscăuți jud. Dorohoi.

În comuna Broscăuți sunt imposabili 1020 locuitori cu suma ce variază între 50 și 200 lei anual și cu

mici excepții dela comercianți și industriași până la 1000 lei anual.

În bugetul anului 1925 s'au înscris la venituri suma de 231.210 salarul guarzilor comunali din această comună este fixat la 800 lei lunar și nu sunt mulțumiți din cauză că au 26 lei pe zi cu mâncarea lor, pe când cum am spus mai sus în particular au prețuri mai mari și mâncare ceia ce sunt bucuroși.

Salarul unui guard comunal este pe timp de un an de 9600 Lei.

Cu adresa No. 309 din 10 Februarie 1925 am cerut comandamentului corpului de jandarmi rurali serviciul intendenței ca să ne comunice ce soldă au jandarmii în termen și cât costă echipamentul, armătura și celelalte efecte. — Cu adresa No. 6191 din 4 Martie 1925 ni s'au comunicat acele relații cari sunt următoarele:

Solda unui jandarm sergent este de 531 lei lunar sau 6372 lei anual; unui jandarm corporal 492 lunar sau 5904 anual; unui jandarm soldat 450 sau 5400 lei anual.

Osebit de acestea sume mai are fiecare jandarm câte 11 lei lunar pentru cumpărat cele strict necesare ca: ață, ace, nasturi, cremă, etc. ceia ce adăugându-se la soldele lor revine că au câte 544 lei lunar sergentul sau 6528 anual, 503 lei lunar corporalul sau 6036 anual și 461 lei lunar soldatul sau 5532 lei anual.

Micul echipament de fiecare jandarm costă 532 lei anual, îmbrăcămintea costă de fiecare lei 4749 bani 30, cazarmamentul costă 1300 lei de fiecare iar armătura costă 53'5 lei de fiecare odată pentru totdeauna.

Pentru această comună în acest caz ar fi necesar 12 jandarmi osebit de ai postului, din care un sergent, trei caporali și opt soldați. — Acești jandarmi ar urma să fie puși sub ordinele jandarmului șef de post și notarului pentru a putea ca să execute serviciul său ca ofițer de poliție judiciară. căci dacă nu va avea ajutoare sub ordinele sale numai în ce privește poliția administrativă și judiciară nu va putea face nimic, căci, ce va face el în caz de flagrant delict de crimă și delict dacă nu va avea agenți inarmați pentru urmărirea și arestarea autorilor, paza și transportarea lor la autoritățile în drept?

Făcând socoteală ce s'ar cheltui pentru acești jandarmi reiesă că s'ar face cheltuielile următoare: pentru soldă 5600 lei lunar sau 67.284 lei anual pentru mic echipament suma de lei 6384 anual, pentru îmbrăcăminte suma de lei 56.991 bani 60, pentru cazarmament suma de lei 15.600 și pentru armătură suma de lei 63.780 odată pentru totdeauna. — În total s'ar cheltui suma de lei 210.039 bani 60 și ar rezulta o economie de lei 21.170 bani 40.

În caz că s'ar admite această schimbare a guarzilor comunali prin jandarmi în termen, cari fiind mai tineri pot suporta mai cu ușurință greutățile serviciului și sunt și armați și mai disciplinați, pe când guarzii nu,

fiind majoritatea lor oameni bătrâni dela 30—55 ani și parte din ei nu știu nici ce este disciplina deoarece nu au făcut serviciu militar.

Acești jandarmi odată veniți la comună va fi cam greu în primul rând a se face incalzarea lor, dar până ce s'ar clădi un local special pentru ei ce cred că s'ar face cu timpul, s'ar închiria o casă sau două în sat și din suma de lei 21 170 bani 40 ar fi cu ce să se plătească o chirie de cel mult 10.000 lei anual și va mai rămânea și economie ce s'ar putea depune spre a se constitui fondul pentru clădirea localului.

Pentru plata soldelor acestor jandarmi și celelalte efecte și armatură ar fi modalitatea următoare: Comunele încassând sumele de bani de la locuitorii comunei să le depună la ad-ția financiară respectivă pe seama Ministerului de Interne iar de aci se vor depune la corpul de jandarmi rurali cari apoi în conformitate cu legile și regulamentele respectice va achita soldele necesare și va procura și cele necesare pentru jandarmii dela comuni necesari pentru pază. Armatura și toate celelalte efecte fiind plătite de Comuni să devie toate proprietatea comunelor și să se treacă în inventarul de averea comunei.

După cum se poate face comparație că pentru 14 guarzi comunali și un șef a lor la comuna Broscăuți este necesară suma de lei 146.400 ca salar osebit, echipamentul și armătura, pe când pentru 12 jandarmi s'ar plăti suma de lei 67.284 pentru soldă ceia ce este un avantaj mai mare pentru comuni ca să aibă o pază mai bună și mai ieftină

Ținând socoteală că parte din efecte și armatură durează mai mulți ani nu ar fi nevoie de a se mai cheltui sumele socotite ce se cuvine pentru acești jandarmi pentru efecte și armatură, atunci iată că și localul s'ar putea clădi dacă nu în primul an în cel al doilea an ar fi gata și s'ar rezolva și această problemă cu bine și s'ar avea cu sumi mici o pază bună și sigură și atunci vom putea zice adio: crime, furturi, bolșevism etc. pe când cu sumi mari se are o pază defectoasă care nu corespunde necesităților și sub a cărui ochi se comit la sate toate răutățile ca: furturi, tâlhării, crime etc. — de oarece după cum am spus mai sus acești guarzi nefiind armați decât cu ciomege ei nu pot sta înaintea locuitorilor ce sunt turmentați de băutura spre a le cere socoteală de purtarea lor și de scandalurile ce le fac prin sate și sunt chiar și maltratați de ei și atunci de frică se ascund, nu să mai urmărească pe rău făcători cari după cum se știe că vin armați cu arme de foc și altele, când vin la diferite furturi prin sate, și atunci dacă guarzii fug din calea locuitorilor turmentați de beutura și cari n'au nici un fel de armă decât poate vre-un băț, atunci ce să facă ei? înaintea răilor făcători ce vin inarmați cu arme și revolve, de sine se înțelege că trebuie să fugă din calea lor, să rupă pământul, să se ascundă și să tacă

chitic nici să se audă de numele lor că sunt pe acolo.

Deși guvernul țării noastre a avut bune intențiuni când s'a hotărât ca să modifice articolele menționate mai sus cu scop ca să dea comunelor rurale din țară o pază cu mult mai superioară ca cea ce a fost dela anul 1868 și până la 1923, dar s'a văzut că nu s'a putut pune în practică cele cuprinse în lege și regulamentul respectiv și aceasta numai din cauză că impunerea locuitorilor este foarte mică nu ajung sumele ca să se poată plăti salarii bune și din cauză că mâna de lucru este scumpă mai ales acum după război, când în particular se plătește ziua cu 30—70 lei și hrană și mai mult chiar după importanța lucrării, așa că cu toată bunavoința legiuitorului de a face o lege și a gospodarilor comunei un regulament pe care să-l execute și să organizeze acest serviciu al gărzilor comunali din comunele lor nu se poate face nimic trainic și sănătos.

Măsura propusă de noi s'ar putea generaliza în toate comunele rurale din întreaga țară și atunci și numai atunci se va avea o pază bună care să asigure atât paza avutului și vieții locuitorilor țării noastre cât și liniștea și ordinea care după cum se știe de mic și mare că este amenințată atât de dușmani interni cât și de dușmani externi cari au căutat și caută pe toate căile ca să facă ca și țara noastră scumpă pentru care și-a dat viața 800.000 de fii și alte sute de mii de invalizi să fie aduși în halul de desordine în care se află și alte țări din Europa și alte continente.

Onoratul nostru guvern pentru că liniștea scumpei noastre țărișoare să fie asigurată, să studieze cu cea mai mare grabă și atenție încordată această chestiune și se va convinge că cele expuse de noi sunt juste și că, numai așa de se va proceda se va putea asigura țării noastre iubite (și pe care trebuie să o iubim ca lumina ochilor) o pază ideală și atunci să mai poftască rău făcătorii fie interni sau fie externi ca să mai facă vre-o desordine la sate, căci imediat va fi puși la respect și se va putea ști cu asemenea poliție de orice mișcare dăunătoare țării se va pune la cale, cu mai mare urgență și atunci rău făcătorii văzând că nu mai au nici un mijloc de a face relele ce au fost învățați a le face, s'ar face oameni cinstiți și s'ar pune pe muncă cinstită și ar fi folositori și lor și țării

Dar! Este și un dar? de sigur că da, căci deși cele spuse de noi mai sus sunt foarte bune și practice și printr'ânsele s'ar asigura țării noastre liniștea și ordinea necesară cu atât mai mult acum după marele dezastru al războiului și chiar dacă Onor. Guvern le-ar lua de bune după cum sunt și le va pune în practică, însă se va lovi de un inconvenient că nu va putea avea pentru moment numărul necesar de tineri pentru a-i destina corpului jandarmeriei rurale, din cauză că ar suferi celelalte corpuri de trupă neavând oamenii necesari lor, de oarece făcând socoteală că la fiecare comună din țară ar fi necesar în mod aproximativ tot

câte 12 jandarmi ca la comuna Broscăuți de oarece la multe comuni nu ar trebui așa de mulți ca la noi și atunci știind că după noua împărțire administrativă sunt în țară 8374 comuni rurale și câte 12 jandarmi de fiecare comună ar fi necesar 52 488 tineri, mai bine ca un corp de armată.

Un mijloc foarte bun pentru a se putea pune în practică și să se aducă foloasele enumerate mai sus și ca să nu se stingherească bunul mers al armatei prin recrutarea tinerilor pentru jandarmerie atât de mulți ar fi și cel următor: Onor. Guvern odată cu votarea legii prin care s'ar hotărâ această modificare să prevadă în aceeași lege ca toți dispensații de serv. militar ca susținători de familii cari fac parte ca etate din elementul armatei active și complectării să fie incorporați pentru acest scop pe doi ani până ce se va putea complecta efectivul cu tinerii recrutați în condițiunile legii jandarmeriei rurale, și treptat s'ar putea elibera la un an un contingent sau două din dispensații mai vechi la un an jumătate alte două contingente și la doi ani restul iar pân atunci eu cred că s'ar complecta efectivul corpului de jandarmi prin măsura de mai sus, mai ales că s'ar complecta și cu tinerii recrutați pentru jandarmerie și dispensații celor doi ani respectivi.

Această măsură propusă de noi dacă s'ar pune în practică, țara noastră ar avea depe urma ei 2 foloase și anume:

1. Ar avea o poliție bună la sate care ar asigura paza avutului și vieții locuitorilor, a liniștei și ordinii în țară.

2. Prin faptul că dispensații până la 28 ani ar

trece prin serv. armatei și care l'ar putea face în comunele lor și nu s'ar stingheri nici interesele gospodăriei, ar căpăta o instrucție militară și ar fi pregătiți pentru cazuri de război.

Iar ca să nu se treacă dela serviciul guarzilor la serviciul de jandarm și să nu se pună dispensații la serv. militar polițist nepregătiți, să se treacă în mod provizoriu dela trupele pedestre No. de soldați necesari pentru timp de 3-6 luni până ce dispensații ar trece prin instrucția și teoria necesară și 'n urmă a se trece soldații la trupele lor iar dispensații ce și-au făcut stagiul la comuni în locul lor și eu cred că în timp de 6 luni vor putea chiar și dispensații ce nu știu carte ca să învețe ceva carte ce le-ar fi necesară în acest serviciu.

Aducerea dispensațiilor în comuni la serv. dela Batalioanele și Regimentele de instrucție să se facă la 3 luni acei ce știu carte și ar învăța teoria necesară jandarmilor în termen în timp mai scurt, iar la 6 luni ceilalți ce nu știu carte și cari chiar de ar învăța mai puțin ca ceilalți ce știu carte dar tot după șase luni de instrucție și carte ar ști mai mult ceva decât guarzii actuali.

Eu cred că persoane competente dacă ar fi consultate și-ar da avizul că cele expuse de noi sunt bune de pus în practică. Eu mi-am dat umila mea părere, dar acum Onor. Guvern o poate studia și pune în fapt împlinit.

Mihail Lelescu

Notarul com. Broscăuți, jud. Dorohoi.

Sedriile orfanale.

Dreptul pupilar în desvoltarea sa istorică.

Dreptul tutelar își are germeul în familie la toate popoarele civilizate, bazat pe potestatea părintească.

Ocrotirea copiilor minori și îngrijirea de demenți imbecili și de cei puși sub curatelă, se începe deodată cu alcătuirea statelor moderne, dovadă clară, că sănătatea și creșterea copiilor este cea mai însemnată problemă socială a statului, de a cărei rezolvire depinde vigoarea țării și fericirea cetățenilor.

Dacă resfoim corpus iuris din Ardeal și Banat, apoi aflăm o mulțime de legi și decrete regale relativ la creșterea și ocrotirea orfanilor și a văduvelor rămași fără ajutor material, de pildă: Decretul regal al Sf. Ștefan, fost rege al Ungariei dispune între altele: „Volumus quidem et viduae et orphani sint nostrae

legis participes“ etc. (II. K. 14.) Tot acest decret regal dispune, că în lipsa capului familiar, ori dacă acesta în caz de moarte n'ar fi orânduitor pe sama minorilor, ori că între rudeniile mai deaproape a minorilor nu se află altă persoană aptă pentru funcțiunea aceasta în cazul acela regele însuși a orânduitor pe sama lor. „Tertia tutela dicitur dativa, quia datur a principe, quae etiam principis et patronorum tutela nuncupatur“ (Verb. HK IR. 115 C.)

Regele era în drept a suspenda potestatea părintească și a patronului pupilar, dacă aceia nu și-au îndeplinit datorința față de tutelat, luându-se măsurile necesare pentru substituirea lor.

În tripartatul verb. sunt depuse primele elemente

dreptului formal „Tutela triplex est, scilicet: legitima, testamentaria et dativa (HK. IR. 112.) Legile din 1655: 24. 1723: 105. 1715: 68 și 1765: 26. stabilesc obligațiile tutorilor și a curatorilor față de tutelași și puși sub curatelă obligându-i a-și da în fiecare an socoteală asupra verei administrată, și relativ la controlul părinților și al tutorilor asupra cșesterei și educațiunei minorilor.

Am înșirat pe scurt legile și decretele regale, ca să cunoaștem dezvoltarea continuă a dreptului material și formal al tutelei, care stă în legătură strânsă cu sufletul poporului toate pornirile de caritate, de milă, sentimentele filantropice, creșterea umană a copiilor nelegiuți, a celor aflați și abandonăți — îngrijirea de azi a demenților a Cretenilor nici că ne putem închipui fără Sedriile orfanale județene, cari cu 1 Ianuarie 1926 se vor desființa.

Că desființarea acestor jurisdicțiuni pupilare de cea mai mare însemnătate pentru poporul nostru, jignește adânc sufletul poporului românesc, care are zilnic contact cu autoritățile pupilare, și care este obicinuit a „i-se rezolvi imediat cauza, fără cerere în scris — și fără întârzierea obișnuită la judecătoriile noastre“.

Piatra fundamentală a instituțiunei pupilare este și va rămânea și în viitorul cel mai apropiat: Legea Orfanală din anul 1877: XX. Acest cod pupilar, care trebuie cu ori și ce preț menținut și mai departe, dacă dorim să avem un tineret sănătos și viguros.

Ca întregire la Legea orfanală amintită mai sus — ni-se împune o inovațiune modernă pe terenul pupilar, înțrodusă mai în toate Statele civilizate, este așa numit: „Tutorat profesional“, cui îi încumbă datoria: a se îngriji de creșterea și educațiunea copiilor nelegiuți, a promova interesele lor personale și materiale, ai apăra în contra bolilor, cari decimează tineretul nostru dornic de petreceri sociale: sifilis, tuberculoză și patima alcoolismului.

Cercul de activitate al autorităților pupilare.

1. Cauzele lăsământare.

Anchetarea celor morți, inventarizarea, siguranța lăsământului, punerea sub sechestru a lăsământului în cazuri anumite, aprobarea împărțelei efectuată înaintea notarului public în interesul minorilor.

2. Contractele și adopțiunea.

Aprobă contractele de vânzare, cumpărare și de schimb, precum și cele de adopțiune.

3. Întreținerea minorilor.

Stabilește penzia de întreținerea a minorilor față de părinții lor legiuți.

4. Numirea tutorilor și curatorilor.

Numește tutorii pentru minori și curatorii pentru cei interziși și pentru moștenitorii absenți. (Interziși sunt: demenții, imbecilii, alcoholicii în delirium tremens, părinții risipitori în dauna copiilor minori).

5. Ține în evidență toți minorii, interziși, pe tutorii curatorii, copiii nelegiuți, pe cei aflați și abandonăți pe surdo-muți, ireteni și se îngrejește de întreținerea, creșterea și educațiunea copiilor trecuți în evidența Sedriei orfanale. Controlează învățământul minorilor obligați la frecventarea școlii, și apoi în urmă se îngrijește, că copiii talentați, cu purtare bună, să poată continua studiile pe spesele statului.

6. Controlarea tutorilor și curatorilor relativ la administrarea averii, silindu-i în fiecare an a-și da socoțile pentru revizuire.

7. Ocrotirea copiilor nelegiuți pe linia întreagă. Sedriile orfanale au dezvoltat în totdeauna pe acest vast teren — o deosebită activitate, relativ la sănătatea, creșterea și bunăstarea materială a acestor ființe nefericite.

Din statistica criminală ne este cunoscut, că numărul criminalilor crește în proporție cu numărul nașterilor nelegiuite. Din crimele comise de răufăcători cel mai mare contingent cade pe copii nelegiuți, cari mai toți — sunt analfabeți, fără cultură elementară, imorală, molipsiți de boli trușesti și sufletești, cari la urmă le curmă viața înainte de vreme.

Un savant constată, că dintre 100 decedați sunt: 18% legiuți și 32% nelegiuți.

Desființarea Sedriilor orfanale.

Cu 1 Ianuarie 1926 se desființează Sedriile noastre orfanale, cari au o vechime de sute de ani și cari sunt strâns legate de sufletul și de viața culturală și economică a poporului nostru românesc

În Anglia de pildă, întreaga legiferare este întemeiată pe obiceiurile — datinile — poporului englez; nu află în Corpus iuris nici un tablou strein; până ce în țara noastră nu există o unică lege, despre care se poate afirma, că își are obiectivul în obiceiul poporului, afară de Legea orfanală, a cărei zile sunt numerate.

Instituțiunea noastră pupilară din Ardeal și Banat a trecut deja în sângele poporului, este deci temere fondată, că desființarea Sedriilor orfanale vor pricinui nemulțumiri în țară, și aceasta cu atât mai vârtos, că 99% din cauzele orfanale, sunt cauze curat administrative, cari în cadrul judecătoriei nici că se pot rezolvi în mod îndestulitor, avându-se în vedere, că toate acestea cauze se resolvesc în afară de procedura procesuală — oralmente și fără întârziere, și la cari se recere, ca funcționarul să aibă cunoștințe practice pe acest teren, într'un cuvânt: funcționarul trebuie să fie specializat în cauzele orfanale, pentru a în cazul con-

trar va compromiță această salutară și practică instituție.

Poporul are contact zilnic cu Sedriile orfanale, unde se resolvesc cauzele imediat. Că Secția orfanală a Tribunalului nu va putea satisface recerșelor în mod suficient, nu se poate trage la îndoială, pentru că cadrul secției fiind atât de îngust și limitat, că este o imposibilitate tehnică, ca să treacă prin retorta sa un complex de cauze atât de însemnat al Sedriilor, și apoi desorientarea, lipsa de cunoștințe practice în d'ale Administrației a funcționarilor judecătorești va împiedeca mersul repede obicinuit la Sedriile orfanale.

Este caracteristic, că până în ziua de azi, nu s'au pus în curs lucrările relativ la organizarea Secției orfanale în sânul Tribunalului, deși numai la extutelarea și sortirea actelor orfanale se recere — după părerea noastră — 5—6 luni de muncă zilnică.

În speranță, că guvernul țării va lua în considerare motivele înșirate în acest articol. Revista noastră „Administrația Română“ a redactat un anteproiect — tip de lege pentru organizarea autorităților pupilare, pe care îl vom publica mai târziu.

Ioan Grofșoreanu.

Soluțiuni și interpretări administrative.

1.

Intrebare: Care este, după părerea D-Voastră, situația actualilor sub-notari din Ardeal, după noaua lege ad-tivă? Se mențin și pe mai departe notariatele cercuale?

Subnotarul, dacă corespunde secretarului de notar din noua lege ad-tivă, de ce drepturi se va bucura? Dacă el i-și exercită funcțiunea sa pe temeiul unei delegații dată de notar pe răspunderea sa personală, se bucură de stabilitatea prevăzută de statut, — observat fiind faptul că a fost numit definitiv în postul de subnotar, deci stabilitatea este un drept deja câștigat?

Se socotesc ani servii ca secretar de notar ca ani de serviciu, de unde i-și vor primi salariul, dacă dela comună, vor fi fixate uniform salariile sau se vor fixa de comune după situația lor materială?

Răspuns: După ce se va pune în aplicare legea noua administrativă, funcția de subnotar înceată și vor fi numai secretari de notari, însă puțini în sarcina Statului. Numai la notariate mari se vor apuca secretari de notari.

Notariatele cercuale rămân și pe mai departe, iar comunele sunt în drept să creeze postul de secretar de notar în sarcina lor.

Subnotari de azi pot și vor rămânea secretari comunali din cari fiind diplomați se vor numi la vacanță notari.

Notarul poate delega pe secretarul comunal de secretarul său dacă este diplomat.

Anii de serviciu se socotesc în tot cazul.

2.

Intrebare: Vă rugăm comunicați, că scriitorii în

posturi sistemizate se aleg de reprezentanța comunală sau vin denumiți și de către cine?

Scriitorii cari sunt în postul sistemizat pot primi carnet pe C. F. R. pentru a căători cu reducere de 50%.

Răspuns: Scriitorul comunal în post sistemat sa ales de către consiliu comunal, azi însă nu. Vine propus spre a fi numit ca și cealaltă funcționari de comisiunea locală pentru propunere de numiri și înaintări. Carnet de căătorie cu reducere poate primi.

3.

Intrebare: Sunt notar comunal pensionat. În sensul legii pentru unificarea administrativă, care va intra în vigoare în curând ași avea ocaziunea a câștiga funcțiunea de primar comunal (respect. secretar comunal) în comuna mea rurală, dar mă tem a accepta această funcțiune din cauza că, că voi pierde penziunea mea.

Statutele de penzie a notarilor din județul nostru au următorul text: Dacă pensionarul reintră în serviciul public activ, pierde penziunea.

Binevoiască, On. Administrație, a mă încunoștința prin cartea postală aici alăturată, că postul de primar (respectiv secretar) comunal formează o funcțiune publică pentru care ași putea pierde penziunea mea de notar.

Răspuns: A fi primar și a fi secretar comunal nu e tot una. Primarul nu este funcționar de carieă pe când secretarul comunal da. Însă nici ca primar nu puteți primi penziunea votată, dacă primiți ore care salar ca atare. Penziunea se va sista până când trageți salariul după aceea iar se va plăti.

4.

Intrebare: Rog a comunica în Revista D-Voastre următoarele:

După sentința de divorț care este definitivă ce procedură se cere pentru aceiași păreche (adecă soțul de mai înainte i-a de soție pe fosta soție). Dacă sentința nu e definitivă se poate anula fără să se cunune din nou. Dacă da care este procedura.

Răspuns: Procedura este tot aceeași ca și când ar lua soțul divorțat pe alta și nu pe fosta soție. Adecă se publică căsătoria și se incheie din nou. Dacă însă la cerere judecătoria abroagă sentința de divorț deja adusă, atunci nu trebuie să contracteze din nou căsătorie. (vezi Revista noastră No 16 punct 17.)

5.

Intrebare: 1. Un notar cu diplomă de notar, conf. art. XX din 1900 poate se ajungă de »Prețore« con. art. 361 din legea pentru unificarea administrativă? (dacă a funcționat ca notar stabil 5 ani?)

2. Am cetit că școalele de notari actuale, sunt declarate cu titlu academic. E adevărat?

3. Diplomele de notari dinaintea, actualelor școli de notari, sunt declarate al școlii de pregătire profesională administrativă?

Răspuns: Ad. 1. Da.

Ad. 2 și 3 Școalele actuale nu sunt declarate de școală de pregătire administrativă, însă elevii diplomați al acestor școli au aceleași drepturi și titluri, pe cari li vor avea diplomații școalelor de pregătire administrativă.

6.

Intrebare: Am onoare a Vă ruga să binevoiți ami da răspuns la următoarele întrebări:

Preotul ort. rom. din localitate folosește un teritoriu cu întindere circa 17 jud. cad. ca beneficiul preotesc.

După acest pământ s'a aruncat un impozit agricol, cât și după fiecare jud. cad. o taxă comunală pe baza hotărârei reprezentanțelor comunale aprobată de Prefectura județului.

Preotul actual a refuzat achitarea contribuțiilor susamintite din motivul că sarcinile acestea sunt de a se achita de către comunitatea bisericească, iar comunitatea bisericească a refuzat plata motivând refuzul, că contribuțiile publice cad în sarcina celui care folosește imobilul.

Vă întreb cu onoare, care dintre părți este obligată la solvirea contribuțiilor publice.

Răspuns: Legea comunală (art XXII din 1886) care a scutit preoții de plățirea speselor comunale, este abrogată cu legea noua administrativă. Legea nouă nu prevede scutire. Legea contribuțiilor directe cere impozitul dela uzufructuarul pământului; prin urmare preotul are să plătească impozitele.

7.

Intrebare: Cu stimă Vă rog să binevoiți a comu-

nica condițiunile pentru dobândirea autorizației pentru târg de țară.

Procedura împreună cu rezolvirea chestiei binevoii a ne-o comunica.

Răspuns: Cereți autorizația Ministerului de Comerț; cererea să fie bine motivată. Alăturați la cererea comunei declarațiile comunelor vecine și comunelor adevărate orașelor cu târguri și piețe din apropierea comunei. Negreșit se cere și opinia Camerei de Industrie și Comerț de care aparține comuna.

8.

Intrebare: Sunt notar diplomat din ultimul an școlar. La 15 August am înaintat cerere pentru ocuparea unui post de subnotar publicat vacant și postul l-am și ocupat la aceasta dată, ce s'a amintit și în rugarea înaintată pe cale ierarhică, cerând numirea cu această dată.

De atunci — înainte erau mai multe numiri, însă cererea mea nu s'a rezolvat nici până astăzi, nici răspunsă nu era, nici altcineva numit în acest post. Acuma a apărut un ordin ministerial, conform căruia până la noi dispozițiuni nu se pot numi notari și subnotari.

Dacă nu voi fi numit de loc, sau dacă voi fi numit cu o dată de mai târziu, pot pretinde salariul pentru serviciul făcut până atunci, și de unde, ori în timpul acesta am să muncesc gratis?

Cât este acuma salariul unui subnotar?

Răspuns: Avem cunoștință de ordinul ministerial No 296.225/1925 care zice: până la noi dispozițiuni se suspendă ori ce numire de notari și subnotari comunale. Zilele aceste însă se va revoca acest ordin.

D-V. Așteptați cu răbdare revocarea ordinului și punerea în aplicare a dispozițiilor noi. — Munca prestată se va plăti. Salariul subnotarului este 1800 lei.

9.

Intrebare: Mă adresez D-V- ca profesor și director al ziarului »Administrația Română«, cu rugămintea de a mi se da lămuririle necesare:

Am absolvit Școala de Notari din T.-Severin, chiar în acest an.

Foarte mulți colegi, mi-au comunicat că cerând posturi de Subnotari în Ardeal și Banat, li s'a răspuns de autoritățile în drept, că absolvenții școalelor de notari din vechiul regat nu beneficiază de dreptul de a fi numiți notari și subnotari în teritoriile alipite Ardeal și Banat.

Da, după legea ungară, sub regimul căreia au trăit aceste ținuturi, notarul de aci trebuie să fie absolvent al școlii de notari: Arad, Făgăraș sau Lugoj, cum de altfel li se pretinde colegilor mei.

Legea pentru unificarea administrativă, a generalizat condițiunile de a fi numit notar, pentru întreaga

România, astfel că de aici înainte nu vor mai fi două regimuri de administrație a țării, ci numai unul singur — acela prevăzut de L. p. U. Activă.

În viitor, notarul va fi absolvent al școlii de pregătire activă, care școlii n'au luat încă ființă.

Până când aceste școlii vor da numărul suficient de absolvenți, se vor numi în ordinea de preferință cei ce îndeplinesc condițiile cerute de art. 396. În aliniatul c) de sub acest articol sunt enumărați și absolvenții școlii de notari din vechiul regat, deci pot fi și ei numiți în locurile vacante sau unde vor fi provizorii, la orice comună de pe teritoriul României.

Legea p. U. Activă deja a fost aplicată în parte; iar dela 1 Ianuarie 1926 se va pune în aplicare în întregime.

Dacă astfel stau lucrurile, ne mănește faptul că absolvenții școlii de notari din vechiul regat, nu sunt primiți în funcțiune.

Ni se va răspunde poate că vom avea dreptul, numai după 1 Ianuarie 1926, când L. p. U. Activă, se va aplica în întregime; atunci însă cum se face că în unele județe au fost primiți în funcțiune.

În dorința de a întreține legături sufletești cu frații de dincolo, intenționăm să cer și eu post în Ardeal sau Banat, sesizat însă de scrisorile fraților colegi m'am oprit de a face vreo cerere.

Vă rugăm pe D-V. să ne lămurii chestiunea, — chiar prin ziarul „Administrația Română” dacă absolvenții școlii de notari pot fi numiți în funcțiune și în Ardeal și Banat, — cum prevede L. p. U. Activă.

Vă rog să-mi iertați îndrăzneala ce am avut de a vă supăra cu această rugămintă.

M'am adresat D-V. fiindcă sunteți cel mai în măsură să ne lămurii.

Răspuns: Din cele înșirate în art. 396 al Legii pentru Unificarea Administrativă se vede că în ce ordine de preferință pot fi numiți de notari și subnotari la vacanțe, absolvenții școlii de notari din vechiul Regat; adică numai atunci când nu ar fi a) licențiați în drept și științe de Stat, b) și absolvenții școlii de notari din Lugoj, Arad și Fogaraș.

Această dispozițiune se va respecta și executată și în vechiul Regat.

D-V. puteți compete la ore care post din Ardeal și Banat și veți fi numit dacă nu vor fi reflecțanți dintre cei înșirați în punctele a) și b).

10.

Intrebare: Conform art. 369 al legii adm. vor putea fi numiți notari la vacanțe în următoarea ordine de preferință:

- a) Licențiați în drept și științe de Stat.
- b) Absolvenții școlii de notari din Făgăraș, Lugoj și Arad.
- c) Absolvenții școlii de notari din vechiul Regat.

Bine-voiți a-ne răspunde, dacă diploma (certificat) câștigată în anul 1920 de Comisia examinatoare a Rezortului de interne a Consiliului Dirigent din Cluj. (No. 1734—1920 Res. Int.) este echivalentă cu diploma școlii sub b); pentru că legea nu atinge aceste diplome.

Titularii, cari au primit postul de notar pe baza acestor certificate, pot deveni stabil, și se vor bucura de drepturile garantate în art. 371 și 372?

Notez că am baccalaureatul!

Vă rog se bine-voiți a răspunde în numărul proxima al „Administrația Română”.

Răspuns: Absolvenții cursului de notari în baza ordinului C. D. din 1920 intrucât sunt deja în funcțiune ca notari, au toate drepturile înșirate în art. 371 și 372 a legii administrative. Aceia, cari azi nu sunt notari, nu au acest drept.

11.

Intrebare: Vă rog a răspunde în revista D-V. la următoarele întrebări:

1. Orfană fără tată și mamă a cărei tutor nu e tatăl bătrân, în etate de 20 ani, dacă dorește a se căsători, pe lângă consimțământul tutorelui, mai are lipsă și de învoiala Sedriei Orfanale sau ba? Aceasta întrebare o fac de aceia, că în baza unificării majorității civile, minoreni în vârsta de 21 ani devin majori, așa că absolut n'au nevoie de consimțământ, iar în baza legii 1877 XX în cazul de sus până la 21 ani trebuie și învoiala Sedriei. Dispozițiunea această nu e abrogată?

2. Căsătoriile încheiate în timpul revoluției înaintea parochului, se pot înregistra ulterior în registrul stării civile pentru căsătoriți pe baza extrasului de căsătorie parochial? Care este Nrul Consiliului Dirigent referitor?

Răspuns: Ad. 1. Dacă nu trăesc nici părinții nici bunicul minorului sub vârsta de 20 ani, trebuie consimțământul Sedriei Orfanale, altfel nu.

Ad. 2 Da se pot.

12.

Intrebare: În comuna Săsăuși nu este nici un permis pentru a vinde beuturi spirtoase. Mai de multeori am cerut brevetul, dar cererea mea s-a refuzat, fiindcă legea nouă încă nu este în vigoare.

Cu onoare Vă rog, să binevoiți a-mi da lamurirea, ce este procedura, prin care se poate primi un brevet.

Semnez că comuna sus amintită are numai 270 suflete și doresc a cere brevetul pe seama comunei și nu pentru particulari.

Răspuns: Cu dovada preturii că nu este nici o cărcimă în comuna D-V. puteți cere în urma hotărârei Consiliului comunal brevet de cărcimă dela Administrația Financiară pe seama comunei; însă nu credem,

ca veți putea primi, deoarece prin proiectul ministerial relativ la vânzarea beuturilor spirituoase, s'a sistat provizoriu eliberarea brevetelor.

13.

Intrebare: 1. Ce este procedura și de ce documente are cineva nevoie ca să obțină autorizație pentru comerțul cu arme și explozibile și ce autoritate eliberează aceasta autorizație?

2. În mod aproape oficios ni s'a comunicat că acei notari cari au obținut diploma la Cluj, în timpul Consiliului Dirigent, vor fi supuși la examen din nou sau curs, întrucât pot avea bază aceste știri și se poate că se existe astfel de ordine?

Răspuns: Ad. 1. Comerțul cu arme este reglementat prin legea pentru reglementarea portului și vânzării armelor art. 29—31 (vezi, Adm. Rom. No. 2—1925) și Regulamentul publicat în M. O. No. 9 din 14 Ian. 1925.

Ad. 2. Absolvenții cursului de notari în baza ordinului C. D. din 1920 întrucât sunt deja în funcțiune ca notari, au toate drepturile înșirate în art. 371 și 372 a legii administrative. Aceea, cari azi nu sunt notari, nu au acest drept.

14.

Intrebare: La înregistrarea unui caz de deces silnic (omorit prin lovire în cap), am cerut dela D-1 judecător de instrucție (incredințat de procuror cu conducerea comisiei de autopsie) să-mi dea o copie a procesului verbal sau o adresă prin care se dovedește posibilitatea înmormântării victimei, — și negativ.

Știu din cazuri similare precedente, că altădată sau dat, în baza căreia să facea înregistrarea, și înainte de semnături se facea mențiune de acel act în registru.

Vă rog, binevoiiți a-mi răspunde în coloanele revistei »Administrația Română« dacă este vreo dispozițiune mai nouă, care dă drept judeului să nege acest serviciu, sau care îngăduie astfel de înregistrări fără nici un act de dovadă.

Răspuns: Dispoziție nouă nu există; Procuratura are să dea autorizația de înmormântare, însă nu aceea autorizație este baza înregistrării, ci raportul medicului, vizitatorului de morți ori raportul spitalului.

15.

Intrebare: Vă rog să binevoiiți a comunica prin revista »Administrația Română« că notarii cari suntem absolvenții școlii de notari din Fogaraș, suntem obligați la depunerea examenului din limba română sau nu?

Răspuns: Nu.

16.

Intrebare. În comunele rurale vor fi consilieri de drept — conform legii noi pentru unificarea administrativă.

Răspuns: Dispune legea nouă administrativă art. 19 și 26.

17.

Intrebare: Vă rog, să binevoiiți a da deslușiri, asupra următorului caz:

Sunt supuse la taxele comunale, sesiunile parohiale, sesiunile reduse ale diferitelor consistoare, terenurile școlare și ale C. F. R. cari toate sunt impuse cu impozite directe, și în ce bază sunt impuse sau scutite de taxele comunale sau impozite comunale. Rog a se publica în »Administrația Română«.

Răspuns: Legea maximumului nu dă scutire.

Toți proprietarii și uzufructuarii au să plătească taxele comunale.

18.

Intrebare: Am onoare a Vă ruga să binevoiiți a-mi răspunde în prețioasa D-V. revistă la următoarele întrebări:

1. Sunt numit în calitate de subnotar substituit având examenul de capacitate provăzut în art. 37 din legea statutului funcționarilor publici, în această calitate am dreptul de a primi sporul special de 30% aprobat pentru notari comunali.

2. Art. 79 din Regulamentul statutului funcționarilor prevede că funcționarii stagiați se bucură de toate drepturile afară de acelea de stabilitate, se aplică aceasta și în cazul de față?

3. Dacă am drept la acest spor binevoiiți a comunica, că unde să-mă adresez.

Răspuns: Ad. 1. Da; pentru că deși sporul au să-l primească numai funcționarii stabili, cei numiți provizoriu nu, totuși D-V. fiind numit de subnotar substituit puteți primi adausul de 30%.

Ad. 2. Nu, numai subnotarii cu diploma de notar.

Ad. 3. Prin pretură la Dl Subprefect.

19.

Intrebare: Cu onoare Vă rog să binevoiiți a ne răspunde la următoarele întrebări:

1. Notarul cercual care n'are locuință în natură dela comune are drept la chirie din partea comunelor?

2. Care este procedura pentru a prevede comuna cu numerile de casă noi, deoarece de mulți ani nu s'au făcut numerizare și sunt multe case fără număr.

Cheltuelile să le înscriem în buget sau să le încasăm dela fiecare casă când se va pune numărul?

3. Notarului cercual îi se cuvine cheltueli de deplasare în comunele nereședința notarului.

Răspuns: Ad. 1. Nu; noi vă întrebăm pe D-V. se poate ca cineva să capete locuință în natura și bani de chirie?

Ad. 2. Numai în baza hotărârei consiliului comunal aprobată de prefectură. Cheltuielile se vor încasa dela proprietarii de case numorotate, pentru că făcându-se acoperirea acelor spese prin buget ar urma să plătească și acei contribuabili cari n'au case, ce nu este just. Mai bine este a aștepta până la conscrierea nouă a locuitorilor (recenzământul populației) când se vor lua masuri și pentru numere de case.

Ad. 3. Numai atunci, dacă nu are notarul pașal de transport prevăzut în buget.

20.

Intrebare: Vă rog să bine-voiți a-mi da deslușire prin gazeta D-V.:

Pierzându-mi diploma de notar eliberată de Conziliul Dirigent în Cluj în anul 1920, am publicat perderea în Mon. Of. Unde pot eu azi să-mi câștig duplicatul acelei diplome?

Răspuns: Dela Ministerul de Interne, pentru că actele Resortului de Interne din Cluj s'au predat acolo la timpul său.

21.

Intrebare: Dacă am 6 clase primare, am reușit la examenul de capacitate cu succes și am o vechime în serviciu în calitate de scriitor comunal mai mare de 5 ani, pe baza nouei legii administrative pot fi secretar comunal?

Răspuns: Da; pentru că dela secretarul comunal nu se cere nici o calificare.

22.

Intrebare: Dacă am 6 clase primare și diploma de contabilitate și educație cooperatistă dela școala de contabil din Bacău, și cu prăcsă de un an ca scriitor comunal.

După noua lege administrativă pot fi primit ca scriitor comunal — cu mențiunea că am făcut și examenul de capacitate cu succes, cerut de lege.

Răspuns: Scriitorii poate fi ori cine pentru că nu se cere dela el nici o calificare.

23.

Intrebare: Mi s'a fuat în mod necunoscut carnețul meu de identitate cu reducerea de 50%, clasa II. pe C. F. R. care este procedura pentru recăștigarea unei carnet nou respectiv unui duplicat al carnetului cât se poate mai în grabă? Unde să inaintez cerere pentru recăștigarea carnetului, în care foaie vine publicată pierderea și cât este taxa de publicare.

Răspuns: Publicați pierde ea carnetului în M. O. al județului D-V. și atunci dovedind publicarea cereti dela Ministerul Comunicațiilor direcțiunea generală și C. F. R. duplicatul.

24.

Intrebare: Un șef de post încasează 1000 Lei dela cetățeni străini pentru că din neștiință respectivul (ceho-slovac) nu s'a prezentat și la post ci numai la primărie. Streinul mai de mult și-a cerut cetățenia străină.

Are drept? Dacă da pe ce bază? Care este remediul?

Răspuns: Nu are drept.

Făceți arătare în contralui la Comandamentul Corpului de Jandarmi.

25.

Intrebare: În anul 1920 s'a născut o fetiță din căsătoria lui A. cu B. cazul de naștere nici până azi nu e înregistrat. Tata a dispărut în războiul din 1918 și-a fost declarat de mort în 1924. Mama trăește din 1917 în concubinaj cu X. care recunoaște pe fetiță de a sa. Nașterea se poate înregistra ca ilegitimă sau nu? Eu cred că nu.

Răspuns: Nu.

26.

Intrebare: Avem Perceptorat în loc. Până inclusive anul 1924 am contribuit la susținerea acelu Perceptorat cu o sumă considerabilă. Sunt eu dator ca notar să încasez și urmăresc încasarea impozitelor de stat (pricep toate impozitele)? Cari sunt acelea ordonanțe în baza cărora pot respinge încasarea a orice fel de impozite de stat și în baza cărora le-aș putea eu preda toate rolurile și actele cari se refer la încasare și urmărire?

Răspuns: Perceptorul este obligat a încasa impozitele Statului în comuna unde locuște; însă dacă ordonanța Ministerială a dispus, ca notarul și în Comuna unde este Perceptorat să încaseze impozitele Statului, atunci nu puteți fi scutiți de aceasta.

27.

Intrebare: Am cetit în Administrația Română ca Dl. Ministru de finanțe a aprobat 300 Lei lunar la notarii cari îndeplinesc și funcția agentului de urmărire. Eu m'am interesat la Administrația finaciară a județului Cojocna unde s'a zis că nu știe nimic de ordinul acesta. Deoarece avem foarte multe spese cu încasarea impozitului către stat și până în ziua de azi nu am primit nici un ban pentru încasare cu onoare Vă rog să binevoiți a urgita chestia aceasta la forurile competente ca suma promisă să ni-se și plătească nu numai să rămână pe hârtie.

Răspuns: Citiți Ordinul No. 172837/1925 și No. 217904/1925 Ministerului de finanțe publicat în Revista noastră No. 13 și 18/1925.

În multe județe s'au și plătit acești bani, credem că și în județul Dv. să plătește deja: intrucât însă nu, Vă evți adresa din nou Administrației Române.

28.

Intrebare: In comuna noastră in urmă reformei agrare au fost dat 2 jugh. de pământ pentru sport și 4 jughere pentru tir. Comuna folosește aceste terenuri dela anul 1923. In anul 1924 luna Maiu am înființat in comuna noastră un club sportiv românesc cu numele Banatul care este membru FSSR, însă nici până in prezent nu a putut lua in primire terenurile acestea, ba chiar a încercat aceasta pretinde.

Acum Vă rugăm să binevoiti a ne desluși despre acea că ce este de făcut și cum putem lua in primire terenurile acestea și venitele pământurilor produse dela anul 1923.

Totodată Vă rugăm să binevoiti a ne răspunde că comuna care este datoare a da ajutor pentru cluburile sportive cari se ocupă și cu educație fizică, sau dă de bună voie ajutor definitiv sau numai imprumut unui club, dacă da cum, și cu ce condițiuni?

Răspuns: Dacă vi sa judecat terenul acesta, atunci cereți dela Judecătoria ca Comisiunea de expropriere și improprietărire să vă predea terenul. Sigur, vi se va și preda.

Comuna poate da ajutor cu aprobarea Prefecturii dacă vrea și are venituri; obligată nu este.

29.

Intrebare: Vă rog să binevoiti a dispune să ni-se comunice unde putem găsi in traducere românească toată procedura cu »Cadastru«. Oare cartea lui Marghitai nu s'a tradus?

Deasemeni, unde am putea găsi procedura de moștenire in limba română.

Răspuns: Traducerea legii și instrucțiunii Cadastrului nu o avem nici a lui Marghitai; însă la noi puteți capăta estrasul instrucțiunii cadastrale cu preț de 30 lei, destul și bine scris.

30.

Intrebare: 1. Agronomul Regional in procesul-verbal dresat in scopul administrării pășunii comunale a fixat suma de 6 lei de 1 oaie și 48 lei de 1 vacă ca taxă de pășunat, ceiace a aprobat și consileratul agricol, iar după trecerea de 15 zile reprezentanța comunală prin o hotărîre a redus taxa de 48 lei la 30 lei ceia ce s'a comunicat și consileratului care însă nu o acceptat-o. Acum urmează a se încheie contractul de pășunat și încasarea taxei, însă nu știm de care sumă să ne ținem, deoarece in comunele rurale a acestui județ nu s'a făcut in acest an încă buget separat al pășunii comunale, notez că instrucțiunile pentru administrarea pășunelor nu sunt in vigoare și aplicabile. Deci venitul pășunii com. s'a luat intr'un articol cu venitul pădurei comunale in bugetul general al administrației comunale, iar suma prevăzută la acest articol se va putea încassa și numai din taxa de 6 și 30 lei.

Taxa respective venitului pășunii nu se poate manipula separat și a se forma eventual un fond din sumele ce poate ar rămâne și nu s'ar cheltui cu administrarea pășunii deoarece nu sunt venite extra-ordinare și nici bugetul comunei nu s'ar putea in acest caz executa.

Asfel in baza celor de mai sus credem, că procedăm legal dacă încasăm numai 30 lei și numai trebuie nici o autorizare superioară sau dacă da dela cine să cerem? Iar contractul i-l putem încheia și cu taxa de 30 lei sau nici nu mai ar fi obligatorie încheierea lui dacă nu este buget separat al pășunii și putem proceda conform hotărîrii luate in baza uzului vechi?

2. Debitul comunei noastre in mai mult de jumătate i-l formează impozitul streinilor, astfel fiind sfortarea notarului cât de mare nu poate nici de cum încassa la timp și mai ales lunar 50%, din debit, deci urmează ca să nu beneficieze nici odată de remiza de încasare ce ar fi o nedreptate. Nu se poate calcula proporția încasării numai după debitul locuitorilor din comună? Sau fiind că acum notarii numai încasează depe roluri ci numai depe listele de încasare nu s'ar poate interveni, că listele contribuabililor externi să se trimită direct notarului competent altfel nesocotindu-se a streinilor dare in debit și să primească fiecare remiza după merit. Rugăm a interveni și D-V. in chestie.

Răspuns: Ad. 1. Conform instrucțiunii pentru administrarea și exploatarea pășunelor comunale din Transilvania, Banat, Crișana și Maramureș Cap. I p. 4 pășunatul se stabilește de serviciul agricol județan cu aprobarea Direcțiunii Izlazurilor iar administrarea pășunii comunale și executarea dispozițiilor pentru folosința și exploatarea ei, se face de către Consiliul comunal și primar sub controlul serviciului agricol județan.

Ad. 2. Ne vom interesa, dacă se poate face ceva.

31.

Intrebare: Sunt scriitor comunal in post sitemizat și primesc salar lunar 1000 Lei. Funcționarilor administrativi li-sa acordat un spor de 30%, conform ord. Min.st. Eu nu a-și putea ridica acest spor din cassa comunală fără aprobarea consiliului comunal, de orece acesta nu voiește ca să aproabe această sumă.

Răspuns: Nu se poate.

32.

Intrebare: In luna Februarie anul 1914 am fost denumit ca subnotar, primind salarul de subnotar dela Percceptorat până la data de 1 Aug. anul 1914, când — in ziua mobilizării — am fost silit a mă prezenta la Cercul de recrutare aparținător. Din 1 Aug. a. 1914 și până la terminarea războiului mondial am indeplinit serviciu militar parte la regiment, parte pe front.

Timpul servit la miliție mi se compută in anii de serviciu de subnotar? Care este ordinațiunea in senzul căreia pot cere computarea lui in anii de serviciu?

Răspuns: Da se va computa; cereți numai la Prefectură. Se va ordona.

PUBLICAȚIUNE.

(România) Primăria comunală Tășnad. No. 1026/1925.

No. 2754/1925.

Concurs.

Pentru complectarea postului de medic veterinar comunal devenit vacant la comuna Tășnad, jud. Sălaj prin prezenta publicăm concurs.

Reflectanții sunt invitați să-și înainteze cererile însoțite de actele prevăzute cu actele recerute de Regulamentul pentru aplicarea statului funcționarilor publici la aceasta primărie până la data de 10 Decembrie 1925.

În ce privește retribuțiunile împreunate cu acest post se pot cere informațiuni de la Primăria sau eventual după învoială.

Tășnad, la 4 Noembrie 1925.

Ioan Lung, primar.

Notar calificat, căsătorit, cu praxă de 15 ani, posedă limba română, germană, maghiară și sârbească, caută un post de notar sau subnotar. Adresă: Demeter Ludovic subnotar, Petriș (jud. Arad).

No. adm. 1180/1925.

Publicațiune.

Dreptul de vânat al comunei Vaidei se va arenda prin licitație publică verbală în ziua de 7 Decembrie 1925 ora 10 a. m. la primăria comunei Vaidei pe 6 ani începând de la 1 August 1925. Prețul strigării 100 Lei.

Condițiunile sunt cele prevăzute în legea vânatului și de a nu resta comunei cu arândă de vânat.

Publicațiunea anterioară prin aceasta este anulată Vaidei, la 17 Octomvrie 1925.

Alexandru Székely, notar

No. 1027/1925.

Publicațiune.

Arândarea vânatului de pe teritoriul comunei Bucium, întâmplată la 2 Februarie 1925 neaprobându-se de forurile în drept, se publică din nou.

Terenul de vânat este în estindere de 2300 jug. cad dintre cari 300 jug. pădure.

Licitarea va avea loc, la 20 Decembrie 1925, ora 11 în localul primăriei.

Termenul de arândă 10 ani consecutivi.

Prețul strigării 500 Lei. Vadiu 10%.

Condițiunile de licitare se pot vedea la primărie. Bucium, la 1 Noembrie 1925.

V. Jurcovan, notar.

Publicațiune.

Publicațiunea din 6 August c. rămânând fără rezultat, se publică din nou arândarea dreptului de vânat de pe teritoriul comunei Șercăița în estindere de 5500 jug. cad. dintre cari 2900 jug. pădure, pe ziua de 29 Noembrie a. c. ora 11 în localul primăriei.

Prețul strigării 2000 Lei. Vadiu 10%.

Condițiunile de licitare se pot vedea la primărie. Șercăița, la 1 Noembrie 1926.

V. Jurcovan, notar.

Absolvent al Școalei de Notari din Turnu-Severin, român din vechiul Regat, dorește a ocupa post de subnotar în Ardeal sau Banat. Legea pentru unificarea administrativă acordă acest drept.

Condițiunile în care poate fi primit se vor trimite Primăriei comunei Maglavit, județul Doljiu.

No. 711/1925.

La notariatul Șoșdia, plasa Deta, județul Timiș (gara în loc) se caută un scriitor deplin vărsat în agențele dărilor noi pe lângă intrare imediată.

Salar lunar la început 1800 Lei, locuința cu 1 (una) cameră și bucătărie (lângă primărie) 6 m. lemne de foc pe an, folosința 3 jugh. de pământ și toate venitele după bilete de vite.

La cei corespunzători li-se va mări leafa cu data de 1 Ianuarie 1926 după merit.

D. S., notar.

Notariatul cercual Rinalb.

No. 1059/1925.

Concurs.

La notariatul cercual Rinalb, plasa Pui, județul Hunedoara se caută pentru aplicare momentană un scriitor deplin vărsat în toate agendele notariale și în deosebi în lucrările cadastrale.

Salar lunar 2000 Lei și din lucrările particulare după diligență.

Rinalb, la 7 Octomvrie 1925.

Belean, notar cerc.

Direcțiunea școalei de notari Lugoj.

Aviz

Toți absolvenții cursului de notari din Lugoj cari au trecut examenul din sesiunea Iulie sunt rugați a se prezenta personal la Direcțiunea acestei școli în termen

de 20 zile dela data publicării, pentru a și primi diploma, care se eliberează numai la mâna proprie sub luare de dovadă.

După expirarea acestui termen, diplomele se vor putea ridica numai personal la Minister.

Direcțiunea.

Notariatul cercual Criciova.

La notariatul Criciova (județul Caraș-Severin p. Gavojdia) a devenit postul de subnotar, vacant. Cei ce doresc și pot ocupa postul imediat, sunt invitați a-și trimite ofertul notariatului de sus.

Tot la acest notariat se caută și un scriitor, versat în agendele notariale.

Retribuțiunile împreunate cu aceste posturi sunt: Pentru subnotari cele stabilite în normele de salarizare, iar pentru scriitor lei 1200 lunar. Ambii vor primi: odaie mobilată, vîpt, încălzit și luminat, — aducânduși rufele de pat.

Posturile se pot ocupa imediat.

Criciova, la 3. Octomvrie 1925.

Tomin, notar cercual.

Județul: Făgăraș. Plasa: Bran.

Nr. 826—925.

Comuna: Holbac.

Publicațiune.

Se aduce la conștiință publică că cărciuma comunală din comuna Holbac de sub No 218. se va esarândă prin licitație publică în ziua de 29. Novemvrie 1925 orele 9 a m. pe timp de trei ani fără 1 lună, începând dela 1. Februarie 1926 până la 31. Decemvrie 1928.

Licitatiia se va ține în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilității publice și va avea loc la primăria comunală Holbac.

Prețui de strigare este anual Lei 35.000. Vadiu 10%.

Ofertele închise împreună cu vadiul se va depune în ziua de licitație la mâna președintelui comisiunei de ad judecare.

Ofertelē soșite după începerea licitației, precum supraoferte, nu se vor lua în considerare.

Condițiuni mai detașitate se pot vedea între orele oficioase la Primăria comunală Holbac.

Holbac, la 28. Septemvrie 1925.

Notar:

Waldemar Nüttinger.

Primar:

Simion Oana.

Cancelist comunal cu praxă delungată în agendele notariale, posedea afară de limba statului limba maghiară și germană caută post la un notar unde se află grădina de copii (kiseded ovoda).

Asigur putere de muncă sigură și pricepută.

Oferta cu indicarea salarului și venitelor laterale, rog pe adresa

And. E. Mihály,

p. u. Boroșineul mare.

Intorsura Buzăului
(Iud. Treiscaune.)

No. 1022—925.

Notariatul cercual Iclod.

Concurs

Pentru complectarea postului vacant de subnotar în cercul notarial Iclod, plasa Gherla, județul Solnocdoboca public concurs.

Retribuțiunile sunt cele provăzute în normele de salarizare plus vîpt și locuința dela subsemnatul în afară de haine de pat, spălat și lemne de foc.

Observ că gară ese în loc, în apropierea alor 3 orașe Cluj, Gherla, Dej.

Ofertele să se trimită pe adresa Dlui Primpretor din Gherla.

Notar cercual.

CONCURS.

Cancelist necăsătorit cu 2 clase comerciale, cu praxă de 5 ani în afaceri de bancă din Statele Unite, și 6 luni praxă în agende notariale, caută un post convenabil la un notariat, posedea limba Română, Maghiară, Germană și Engleză. Adresa: Remus Alexandru, Comuna Ilimbav, plasa Nocrich, jud. Sibiu.

„Ofere. Un notar pensionat, diligent, 49 ani are familie mai mare, se ofere la birou notarial din teritorul Ardealului — pentru însușirea limbei de stat. E capabil, să conducă un birou singur și a lua asupra sa și să lucreze cauzele cari sunt în restanță. Vorbește și concipiază și în prezent românește Cere ofertele cu condițiunile de salar, la care răspunde în scurt timp. — Adresa: Pavel C. Satu Mare, Strada V. Alexandri No. 65“.

Concurs.

La notariatul cercual Armeniș, plasa Teregova, județul Caraș-Severin se caută un cancelist vărsat în agendele administrative, dar mai ales în cauzele cadastrale. Postul se poate ocupa imediat. — Se pretinde cunoașterea perfectă a limbei oficiale.

Solicitorii să înainteze oferte în scris, anexând și actele ce posed.

Retribuțiuni după învoială.

Ioan Balla, notar.

Concurs

Un practicant de notar, absolvent de VI cl. liceale, aplicat pe cariera notarială, posedă limba statului fiind de naționalitate română, caută un post de practicant sau scriitor la un notariat unde și-ar putea însuși o praxă corespunzătoare. Adresă: Notar comunal, Ilva mică jud. Bistrița-Năsăud).

Notar diplomat cu 24 ani praxă, posedă limba statului, maghiară, germană caută un post ca notar substituit ori subnotar. Oferte cere sub „Notar” postrestant Timișoara.

No. 324—925 **Notariatul cercual Făget.**
Jud. Târnava-mică.

Pentru complectarea postului vacant de subnotar se caută un notar diplomat, cu cunoașterea perfectă a agendelor notariale. Reflectanții vor înainta cererile lor prin oficiul nostru. Afară de salarizarea din partea statului vor mai primi dela noi cartir potrivit și grădina gratuit și din veniturile particulare 80%, — din lucrările ce va face dânsul.

Notar cercual.

Subnotar cercual cu familia mică și cu praxă de 14 ani, posedă limba statului, maghiară, puțin germană și sârbească caută un post de subnotar comunal sau cercual în județul Arad, Timiș-Torontal, Căraș-Severin, Hunedoara. — Adresa:

Anton David
Livadia de câmp

Posta: Pui
Jud.: Hunedoara.

Notariatul cercul Șerghiș-

No. 800—1924 ad.

Concurs,

Pentru complectarea postului de scriitor la notariatul cercual Șerghiș plasa Tileagd, jud. Bihor, se caută un tânăr cu cunoașterea perfectă a agendelor notariale. Salar lunar 1000 lei, locuință, vipt, luminat, încălzit, gratuit. In caz dacă se dovedește că este om demn de a indeplini agendele notariale cu care va fi însărcinat, se va majora salariul până la 1500 lei lunar. — Postul se poate ocupa imediat.

Notar cercual.

CONCURS.

La notariatul cercual Șerghiș județul Bihor, plasa Tileagd, se caută un scriitor deplin versat în agendele notariale și cu purtare neescepționabilă, care să poseadă limba Statului.

Salar lunar 1,000 lei, și toată întreținerea în afară de haine de pat și de spălat. In caz că se va dovedi, că este apt și punctual se va majora salariul la suma de 1,400 lei lunar. Observ că gara este la Tileagd, pe linia principală Brașov-Oradiamare, de unde se poate veni la reședința notariatului cu trenul industrial.

Ofertele să se trimită pe adresa notariatului

Gheorghe Drilea,
notar cercual.

Nr. 88/925.

Concurs.

Pentru complectarea postului de scriitor la notariatul cercual Cefa (plasa Salonta-Mare) se caută un tânăr, sau om in etate medie necăsătorit, cu cunoașterea perfectă a agendelor notariale. Salar 1500 Lei lunar, locuința, vipt, luminat încălzit gratuit. In caz dacă se dovedește că este om demn de a indeplini agendele notariale cu care va fi însărcinat, se va majora salariul până la 2000 Lei lunar.

Notar cercual.

